

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวในนวนิยายของนักเขียนสตรีอเมริกันเชื้อสายเอเชียและแอฟริกัน-แคริบเบียนในนวนิยาย 4 เรื่อง ได้แก่ *The Bonesetter's Daughter* ของ เอมี ดัน (Amy Tan) *Comfort Woman* ของ โนระ โอจา เคลเลอร์ (Nora Okja Keller) *Lucy* ของ จาไมกา คินเคด (Jamaica Kincaid) *Beloved* ของ โทนี มอริสัน (Toni Morrison)

จากการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่มีร่วมกันในงานประพันธ์ของนักเขียนสตรีอเมริกันเชื้อสายเอเชียและแอฟริกัน-แคริบเบียนที่เลือกศึกษาได้แก่ ภาษา พิธีกรรม ความทรงจำและประวัติศาสตร์ พบว่าในงานประพันธ์ปรากฏรูปแบบความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวในสองลักษณะคือ ความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวที่ได้รับการคลี่คลายสู่ความเข้าใจอันดี และความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวที่ยังอยู่ในกระบวนการรื้อฟื้นความสัมพันธ์กับแม่ ความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวในกลุ่มของนักเขียนสตรีอเมริกันเชื้อสายเอเชียที่ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์แม่-ลูกสาวอยู่ในลักษณะแรกกล่าวคือ ในนวนิยายเรื่อง *The Bonesetter's Daughter* ของเอมี ดันและ *Comfort Woman* ของโนระ โอจา เคลเลอร์ ความสัมพันธ์ของแม่-ลูกสาวได้รับการคลี่คลายโดยอาศัยการทบทวนและสร้างความหมายใหม่ให้กับวัฒนธรรมของแม่ การผสมผสานวัฒนธรรมที่แตกต่างกันนำไปสู่การคลี่คลายของอัตลักษณ์ของลูกสาว หากในกลุ่มของนักเขียนสตรีอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน-แคริบเบียน ประวัติศาสตร์ของการค้าทาสและการล่าอาณานิคมเป็นความรุนแรงที่ก่อให้เกิดภาวะ ไร้ราก ดังนั้นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกสาวจึงเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบที่สอง ในนวนิยายของจาไมกา คินเคดเรื่อง *Lucy* และในนวนิยายของโทนี มอริสันเรื่อง *Beloved* ภาวะ ไร้รากก่อให้เกิดความแปลกแยกและความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูกสาว อันส่งผลให้การแสวงหาอัตลักษณ์ของลูกสาวยังเป็นกระบวนการที่ไม่สิ้นสุด ลูกสาวยังต้องกลับไปหาแม่เพื่อสานต่อสายสัมพันธ์ที่ยังไม่สามารถแก้ไขให้เกิดความเข้าใจอันดีได้

นอกจากนั้น งานเขียนทั้งสี่เล่มยังนำเสนอประสบการณ์พลัดถิ่นซึ่งเป็นประสบการณ์ร่วมกันของแม่และลูกสาวชาวอเมริกันเชื้อสายเอเชียและแอฟริกัน-แคริบเบียน ประสบการณ์พลัดถิ่นนอกจากจะก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างแม่และลูกสาวเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมแล้ว ยังก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมอันนำไปสู่การสร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่อีกด้วย ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การพลัดถิ่นเป็นเสมือนพื้นที่ท่ามกลางที่สลายแนวคิดชั่วคราวข้าม โดยเปิดโอกาสให้ลูกสาวทบทวน รื้อฟื้น ความสัมพันธ์กับแม่ และสร้างความหมายให้กับอัตลักษณ์ของตน ภาพลักษณ์ของแม่และลูกสาวที่ปรากฏในนวนิยายจึงมีความซับซ้อน แม่ที่ปรากฏในงานเขียนไม่เป็นเพียงผู้ให้กำเนิดแต่ยังเป็นผู้ดำรงรักษาวัฒนธรรม นอกจากนี้แม่ยังแสดงบทบาทในฐานะผู้นำชุมชนและผู้นำทางจิตวิญญาณ ภาพลักษณ์ของลูกสาวที่ปรากฏในงานเขียนที่ศึกษามีความหลากหลายเช่นกัน ลูกสาวเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมต่อจากแม่ และยังเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ที่ยุติธรรมความต่างทางวัฒนธรรมอีกด้วย

This thesis is a comparative study of the mother-daughter relationship in the following novels by Asian-American and Afro-American women writers: Amy Tan's *The Bonesetter's Daughter*, Nora Okja Keller's *Comfort Woman*, Jamaica Kincaid's *Lucy* and Toni Morrison's *Beloved*.

The study focuses on the analysis of verbal and non-verbal languages, ritual and ceremony, memory and history, all of which are key issues for the understanding of the mother-daughter relationship in the context of displacement. Emerging from this analysis are two significant types of the mother-daughter relationship: one characterized by conflict and reconciliation between the mother and the daughter and the other characterized by the unfulfilled relationship between the mother and the daughter. The writing by Asian-American women writers reflects the first type of relationship. In Tan's *Bonesetter's Daughter* and Keller's *Comfort Woman*, the daughter constructs her identity through the process of rereading and reinterpreting the mother's culture in order to integrate her cultural heritage into the new context of American culture. Since Afro-American and Caribbean history is one of loss and rupture as a result of slavery and colonization, the mother-daughter relationship found in Kincaid's *Lucy* and Morrison's *Beloved* is seen as an alienated and unfulfilled one. In these two novels, the daughter repeatedly returns to redefine and negotiate her relationship with the mother as their relationship is yet to be reconciled.

Moreover, these novels by Asian American and Afro-Caribbean women writers share the same context of displacement. The relationship between the mother and the daughter that took place in the context of displacement is an ambiguous one defined by both limits and possibilities. In other words, the novels reveal not only pain and loss as a result of cultural difference but also the possibilities of new forms of relationships and identities. Consequently, the images of mothers and daughters existing in these novels are complex. The mothers assume various roles: they are guardians of traditional culture, community leaders, and spiritual healers. The daughters, as inheritors of their mothers' culture, represent a new generation who moves forward to the future even as turning their gaze backward to the past.